

Državni izpitni center

P 2 1 2 A 1 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 24. avgust 2021

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen (npr. nal. 18.1.).
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna (npr. nal. 3).
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna (npr. nal. 1).
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami (npr. nal. 2).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	3	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Besedilo govori o 19-letnem kuharju Tinu. Spodbuda za pisanje je bila priprava njegove prve kuharske knjige. ◆ Besedilo govori o Tinu Hadžiću Žoržu, ki je pri 19 letih napisal svojo prvo kuharsko knjigo. To je avtorico spodbudilo, da je napisala članek o njem. 		2 za vsebinsko ustrezen odgovor (1 za odgovor, o kom govori besedilo, 1 za omembo kuharske knjige) 1 za jezikovno pravilnost povedi, če je kandidat za vsebinsko ustrezen odgovor dobil vsaj 1 točko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	◆ A		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ X Objavljeno je bilo v spletni izdaji časopisa. Namenjeno je predvsem mladim bodočim kuharjem. Napisano je v obliki intervjuja. Vsebuje več podnaslovov. ◆ X Jezik je razumljiv tudi manj zahtevnemu bralcu. ◆ X V besedilu je več različnih nebesednih prvin. ◆ X Avtorica želi z naslovom pritegniti pozornost bralcev. 		4 pravilne rešitve = 3 3 pravilne rešitve = 2 2 pravilni rešitvi = 1 Če je kandidat označil več kot 4 rešitve, se naloga oceni z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	po smislu, npr., tri od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ kratki/pobarvani lasje / urejena pričeska ◆ okrogel obraz ◆ mlad ◆ živahen/mladosten slog oblačenja ◆ nasmejan ◆ močnejša postava 		1 za tri pravilne rešitve Upoštevam tudi odgovore v povedih.
4.2	1	◆ B		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ DA ◆ DA ◆ NE ◆ DA ◆ NE ◆ NE 		6 pravilnih rešitev = 3 5, 4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 2 ◆ 1 ◆ 4 ◆ 3 ◆ 5 		5 pravilnih rešitev = 2 4, 3 pravilne rešitve = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Menim, da Slovenija mladim ne ponuja dovolj, zato razumem, da mnogi svojo prihodnost vidijo v tujini. Vsakdo ima pravico iskati boljše pogoje za življenje. Tudi sama bi odšla v tujino, če bi se mi ponudila dobra priložnost. ◆ Prav je, da mladi želijo oditi v tujino. Tako dobijo nove izkušnje, ki jim lahko koristijo, ko se vrnejo domov. ◆ V Sloveniji ni dovolj možnosti za nadaljnje izobraževanje, zato ni presenetljivo, da mladi odhajajo v tujino po želeno znanje. ◆ Tujina mladim ponuja več možnosti za uspeh in napredovanje ter višje plačilo, zato se mi zdi razumljivo, da odhajajo iz Slovenije. ◆ Mislim, da so mnogi, ki odhajajo v tujino, razočarani, kajti tudi tam se ne cedita med in mleko. Mladi danes težko dobijo službo in stanovanje, ampak če ostaneš v Sloveniji, si vsaj doma. ◆ Menim, da to za državo ni dobro. V Sloveniji potrebujemo ljudi, kot je Tin. Če taki ljudje odhajajo drugam, izgubimo priložnosti za boljše prepoznavnost in razvoj Slovenije. 		<p>1 za pomensko ustreznost povedi z utemeljenim mnenjem</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8.1	3	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Tin z naslovom kuharske knjige sporoča, da so v knjigi zbrani recepti iz njegovega (<i>Tinovega</i>) življenja. Če bi uporabil besedo <i>svoj</i>, bi to pomenilo, da si bo uporabnik kuharske knjige kuhal recepte iz svojega (<i>uporabnikovega</i>) življenja. ◆ Sporoča, da bomo s temi recepti izkusili del njegovega življenja. Če bi naslov spremenili, bi to pomenilo, da kuhamo po receptih iz lastnega življenja. ◆ Tin z naslovom bralcem pove, naj kuhajo tako kot on. Če bi bil naslov »<i>Skuhaj si svoj lajfk</i>«, to ne bi bila kuharska knjiga, ampak priročnik, v katerega bi vsakdo pisal svoje recepte. 		<p>2 za vsebinsko ustrezen odgovor (1 za odgovor o zaimku <i>moj</i>, 1 za odgovor o zaimku <i>svoj</i>)</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi, če je kandidat za vsebinsko ustrezen odgovor dobil vsaj 1 točko.</p>
8.2	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Uporaba slengovske besede se mi zdi primerna, saj kaže na to, da je knjigo napisal najstnik. ◆ S tem naslovom je poudaril, da je knjiga primerna tudi za mlade, ki sicer kuharskih knjig ne uporabljajo pogosto, zato se mi beseda zdi primerna. ◆ Da, s slengovsko besedo pritegne mladega bralca. ◆ Uporaba slengovske besede se mi ne zdi primerna. Kuharske knjige namreč uporabljajo predvsem starejši ljudje, zato bi bilo bolje, če bi uporabil besedo »življenje«. 		<p>1 za pomensko ustreznost povedi z utemeljenim mnenjem</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p>
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	2	po smislu, npr., tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ krajši zapis ob vsakem receptu ♦ navedba značilnosti obdobja, iz katerega jed izhaja ♦ zapisi o Tinovem življenju ♦ pojasnila/zanimivosti o jedeh 		3 pravilne rešitve = 2 2 pravilni rešitvi = 1 Upoštevam tudi odgovore v povedih.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	♦ A		
10.2	1	♦ (v) drugem/2./2		
10.3	1	♦ kuharica		
10.4	1	♦ C		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	1	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pridobival ♦ dobival 	♦ črpal ♦ usvajal	
	1	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zelo uspešno ♦ zelo dobro ♦ z izjemnim uspehom ♦ z odliko/odličnim uspehom 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	2	♦ kuharjem Tinom ♦ poklicema ♦ materjo ♦ večerij		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	2	♦ novogoriško ♦ pariška ♦ londonska		3 pravilne rešitve = 2 2 pravilni rešitvi = 1 Kot pravilne upoštevamo samo rešitve z malo začetnico.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ 2 ♦ 1		1 za obe pravilni rešitvi
	1	♦ zaključiti	♦ zaključiti	
	1	♦ izhajati	♦ bo izhajala	
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ trpna		
	2	♦ V prvem poglavju zbere recepte iz otroštva.	♦ V prvem poglavju je zbral recepte iz otroštva.	1 za pomensko ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost povedi Upoštevam tudi drugačen, a smiselni besedni red.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	2	♦ <u>Tin Hadžić Žorž bo te dni izdal svojo prvo kuharsko knjigo.</u> //////////		4 pravilno podčrtani stavčni členi = 2 3, 2 pravilno podčrtana stavčna člena = 1 Točkujemo samo podčrtave stavčnih členov; podčrtanih delov stavčnih členov ali oznake sklona ne upoštevamo.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	2	ena od, npr.: ♦ O umirjenem 19-letniku, ki ima kričeče obarvane lase, je bilo napisanih že več novinarskih člankov. ♦ O umirjenem 19-letniku, čigar lasje so kričeče obarvani, je bilo napisanih že več novinarskih člankov.		1 za pomensko ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ da bi zaslužil denar za šolanje v Parizu/tujini ◆ da bi zbral denar za šolinino na šoli Le Cordon Bleu ◆ da bi dobil denar za nadaljevanje šolanja 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ da je prav poseben najstnik / kako poseben najstnik je ◆ da želi postati vrhunski kuhar ◆ da je mladi mojster izvornih receptov in okusnih jedi 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ ker se tam počuti bolj domače ◆ ker je francoska kuhinja preveč tradicionalna ◆ ker se jedi v Londonu ves čas spreminjajo in izboljšujejo 		
18.2	1	◆ B		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
19	1	[Devetnajstletni] Tin Hadžić Žorž je že kot otrok sprejel življenjsko odločitev, da bo postal kuhar.		brez napak = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	2	♦ naslov sporočevalca in naslovnika, kraj in datum pisanja	2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja (npr. naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika / zamenjava kraja in datuma) 0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku ali o kraju in datumu sporočanja / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih
Zgradba	1	♦ poimenovanje besedilne vrste in ustrezen nagovor	1 za obe prvini
	1	♦ (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo vloge sporočevalca (če ta še ni izražena v naslovu sporočevalca ali jedrnem delu)	1 za obe prvini
	1	♦ izrek zahvale z navedbo razloga za zahvalo	
Vsebina	3	♦ navedba okoliščin dogodka, utemeljitev zahvale, npr.: – ob kateri priložnosti (projektni dnevi) / (kdaj in) kje je bil dogodek, kdo ga je pripravil – o čem je govoril gost / kaj menijo dijaki o njegovi predstavitvi ali o njegovem delu / kako so doživeli srečanje z njim / kakšen utrinek s prireditve – kaj pomenita darilo in obisk za šolo/dijake	Vsaka navedba = 1 točka
	2	♦ jezikovna pravilnost	2 napaki = – 1 točka, do 0 točk
Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost	2	♦ slogovna ustreznost – resničnost in smiselnost podatkov v skladu z navodili – brez ponavljanja besed/besednih zvez – brez zastranitve – prevladujoča objektivnost (primeri neustreznosti: Spoštovani Tin! / Dragi Tin! / Pozdravljeni!)	Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk. Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.
Skupaj	12		

Primer zahvale

Erik Zupančič
Biotehnični center Naklo
Strahinj 99
4202 Naklo

Naklo, 30. 5. 2020

Tin Hadžić Žorž
Tinova kulinarična doživetja, s. p.
Rutarjeva ulica 3 a
5000 Nova Gorica

ZAHVALA

Spoštovani!

Kot predsednik Dijaške skupnosti Biotehničnega centra Naklo se vam zahvaljujem za sodelovanje na naših projektnih dnevih, ki so potekali prejšnji teden, in za predstavitev vašega dela. Dijaki smo bili navdušeni nad vašimi uspehi, z veseljem pa smo prisluhnili tudi vašim načrtom za prihodnost. Mnogim med nami ste postali navdih in dokaz za to, kaj vse lahko mladi z nadarjenostjo, vztrajnostjo in delom dosežemo. Zahvaljujem se vam tudi za podarjeno kuharsko knjigo *Skuhaj si moj lajf*. Z veseljem bomo preizkusili vaše recepte.

Srečanje z vami nam ostaja v zelo lepem spominu, zato upamo, da nas boste še kdaj obiskali. Želimo vam še veliko uspeha.

Lep pozdrav

Erik Zupančič

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Nataša Konc Lorenzutti: Bela, bela ilijia (odlomek), Ljubezen – nekaj, kar ne boli?

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredeleitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2	Ni opredeljitve.	
0	Ni opredeljitve.	Besedilo je dramsko, ker ima dialog.
1	Opredeleitev je napačna.	Besedilo pripoveduje o dogodku, zato je epsko.
2	Zvrst je poimenovana.	Besedilo je pripovedno, torej epsko, pripoveduje o pogovoru med bratom in sestro, ima veliko dramskih prvih, saj je predstavljen dialog.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4	Ni povzetka, ni obnove.	
0	Ni povzetka, ni obnove.	Marko najde sestro, ki je omedlela, ker jo je partner pretepel in jo ima za sužnjo. Brat se boji za sestro in bi rad, da se s tem moškim razide. Ona tega ne želi, jezi se nanj, naj je ne vzgaja. Brata sprašuje, ali res obstaja ljubezen brez ponižanja. Marko ji pove, da se imata z Nežo rada in se bosta poročila. Potem se mu sestra opraviči, ker je kričala nanj, vendar mu pove, da v ljubezen, ki ne boli, ne verjame.
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	Sestra in brat se prepirata, ker je ona z napačnim fantom. Brat zahteva, da bi zvezo prekinila, ona pa se ne strinja. Ljubezen si predstavljata vsak po svoje.
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Marko in njegova sestra se pogovarjata o njeni ljubezenski zvezi in o odnosu s partnerjem. Ta je ne spoštuje in jo izkorišča, a ona noče nič slišati o tem, da bi se razšla. Na brata se jezi, naj se ne vmešava.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	V odlomku se brat in sestra pogovarjata o njeni ljubezenski zvezi in o ljubezni. Na oboje imata različne poglede. Marko je zaskrbljen, ker je sestra omedlela zaradi partnerja, ki je ne spoštuje. Rad bi objubo, da ga ne bo več pustila blizu. A ona tega noče. Brat jo prepričuje, da je vredna ljubezni, sestra pa se jezi nanj, naj jo pusti pri miru. Sprašuje ga, ali res misli, da ljubezen brez prepira še obstaja, in on ji zatrjuje, da se imata z Nežo rada in se bosta poročila. Sestra se opraviči, ker je vzklopela, vendar v ljubezen, ki ne boli, ne verjame več.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	

Razlaga razloga za nesoglasje (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Brat in sestra se prepirata, ker ji on ukazuje, kaj naj dela.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Ker jo partner izkorišča, sestra trpi v svoji zvezi, a ne želi prekiniti razmerja. Njen brat jo prepričuje, da se še lahko reši. Partnerja naj pusti in najde ljubezen. Z njeno zvezo se ne strinja, ker jo ima moški za sužnjo. Brat sestri pove, da je omedlela zaradi tipa, ki jo ima za sužnjo. Ona ugovarja, da mu je sama dovolila. Vpije na brata, naj molči. Marko jo prepričuje, naj se reši tako, da partnerja več ne bo spustila blizu. Sestra vpije nanj, naj ji neha govoriti, kaj naj naredi. Pravi mu, da je neumen, ker misli, da obstaja ljubezen brez mrcvarjenja.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Sestra in brat se ne strinjata glede njene ljubezenske zveze, ker imata različne poglede nanjo. Ona se o tem sploh ne bi rada pogovarjala. Brat ji pravi, da jo ima njen partner za sužnjo, ona pa začne vpiti nanj, naj bo tiho in naj se ne vmešava. Brata skrbi zanjo, ker se mu njena zveza ne zdi v redu. Želi, da bi prekinila s partnerjem, ker jo izkorišča. Ona se sicer zaveda, da je poteptana in ponižana, a noče nikogar poslušati. Bratu pravi, da je neumen, če verjame, da ljubezen ne boli. On jo prepričuje, da bi lahko našla nekoga, ki bi jo spoštoval. Pravi ji, da je vredna zveze, v kateri se imata dva rada in si zaupata. A sestra jezna odvrne, da taka ljubezen ne obstaja. Marko molči, saj se bo poročil, v mimo ljubezen namreč verjame. Ko se sestra umiri in se opraviči zaradi izbruha, ji brat spravljivo reče, da je v redu, in ji ne prigovarja več.

Razlaga sestrinega pogleda na ljubezen (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2	Razlage ni.	
0	Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Sestra v ljubezen ne verjame, o njej govori zviška, posmehljivo.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Sestra v ljubezen brez bolečine ne verjame več, ker ima sama tako zvezo. Partnerju dovoli, da jo ponižuje, sama pa raje trpi, kot da bi se razšla z njim. Sestra se zaveda, da jo partner izkorišča, ampak je sama tako hotela. Lahko bi mu rekla, naj gre, šel bi. Ne bi je sili v zvezo. Pa tega ne naredi. Brata sprašuje, ali je sploh še kje na svetu ljubezen brez mrcvarjenja, brez padcev. Pred seboj ima sliko, v katero ne verjame več, da je ljubezen lahko nekaj, kar ne boli.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Markova sestra je prepričana, da ljubezen boli. Meni, da je v vsaki zvezi mrcvarjenje, poniževanje, da nobena ni vedno srečna. Čeprav se počuti oskrunjeno, zveze ne prekine, ker meni, da je ljubezen taka. Ve, da jo partner izkorišča in da bi odšel, če bi mu rekla, a tega ne naredi, ker noče končati razmerja. Čeprav bi ji brat rekel, da je neumna, bi svojega izbranca še vedno ljubila. Raje zviška, posmehljivo gleda na ljubezen, saj ne verjame, da se lahko imata dva rada tako, da si zaupata in se ne prepirata. Sprijaznila se je z mnenjem, da ljubezen boli.

Razlaga povezanosti z dogajanjem v njeni zvezi (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2	Razlage ni.	
0	Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Sestra se ne upa upreti partnerju, ker je nasilen. Sestra sprejema partnerja in dovoli, da dela z njo, kar hoče, ker ga noče izgubiti.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Bratu pove, da partnerja ni vabila, da je kar prišel, da mu je to dovolila. Zaveda se, da je poteptana in nima več samospoštovanja, a se jezi, ko ji brat govori o ljubezni. Sama verjame, da obstaja samo taka ljubezen, ki boli.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Markova sestra ima v svoji ljubezenski zvezi nesrečo. Partner jo ponižuje in izkorišča, ona pa ga ima rada in mu to dovoli. Ta zveza ni prisilna, prostovoljna je in ženska se je sama odločila za tako teptanje, ker meni, da je to del ljubezni. Zaradi partnerja je Markova sestra celo omedlela, počuti se oskrunjeno, vendar noče prekiniti razmerja. Na brata celo kriči, da idealne ljubezni ni. Ko ji on pove, da se bo poročil, dvomi v trajnost prave ljubezni. Ona ima drugačne izkušnje.

Citirani povedi (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Citata ni. Citat ni smiselno povezan z razlago.	»Enkrat te bo nekdo imel rad. Ti sama se prepričaj, da si vredna.« »Privoščim ti. Če misliš, da bo držalo ...« »A res misliš, da obstaja ... Ljubezen!«
1	Citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. Namesto citata je opisan primer. Navedena je samo ena poved.	
2	Citat je natančno v skladu z razlago.	»Pred seboj je imela sliko nečesa, v kar ni več verjela. Da je ljubezen lahko nekaj, kar ne boli.« / »Ljubezen! Da se imata dva čisto v miru rada, da ni tega mrcvarjenja, teh padcev?« / »Da se imata dva čisto v miru rada, da ni tega mrcvarjenja, teh padcev? A je to sploh še kje na svetu?«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Brat in sestra na ljubezen gledata različno, on verjame v medsebojno spoštovanje in zaupanje, ona pa je prepričana, da ljubezen povzroča bolečino.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Mnenje o sestrinem razmišljanju in ravnanju (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Sestra je razočarana zaradi številnih padcev.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Markova sestra je čudna. Trmasta je in nikogar ne posluša. Misli, da ljubezen vedno boli. Pusti se žaliti, čeprav zaradi tega trpi. Mislim, da to ni ljubezen.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Te ženske ne razumem. Pusti se poniževati in mučiti, ker ima moškega rada. Ampak taka zveza je trpinčenje, to ni ljubezen. Pravzaprav se mi smili, ker ne vidi, da je to nekaj boleznega. Če imaš nekoga res rad, ga ne ponižuješ, ampak spoštuješ. Nihče ni last nikogar in prav bi bilo, da se partnerja vedno trudita drug za drugega, da se spoštujeta. Menim, da bi ga morala pustiti. Potem bi morda nekaj časa trpela, a bi ohranila samospoštovanje. V taki zvezi pa bo vedno večja razvalina. Narobe je tudi, da nikogar ne posluša, vsaj bratu bi lahko verjela, saj ji pomaga. Prav gotovo ni sreča, če partnerja sicer imaš, a te trpinči.

Presoja, ali je pomembno verjeti v ljubezen (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Presoja ni izražena.	
0	Presoja je izražena kot skopa trditev/ni povezana z odlomkom.	Verjeti v ljubezen pomeni, da zaupaš.
1	Presoja je nejasna, ni razložena/nakazana je v primeru iz življenja.	Verjamem v ljubezen, vendar mora biti obojestranska. Če te partner vara ali ponižuje, to ni prava ljubezen. Prava ljubezen se kaže, ko ti nekdo vedno stoji ob strani, te ima rad tudi takrat, ko nisi uspešen in te kaj potre.
2	Presoja je jasna, razložena.	Prepričan sem, da je ljubezen zelo pomembna. Deliti z nekom srečo, veselje, žalost in skrbi bogati življenje. Občutek, ko te ima nekdo rad in ti njega, te nese v nebo. Vse, kar počneš, ti gre lažje od rok. To je neke vrste motivacija za premaganje in reševanje težav. Nekoga imeti rad, pomeni, da se vedno lahko zanese nate in ti nanj. Na tako ljubezen je vredno čakati.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.	Včasih sta dva človeka dolgo skupaj, potem pa ugotovita, da sta povsem različna, in gresta narazen. Ljudje se spreminjamo.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	V srednji šoli sem dolgo imela fanta, s katerim sva se odlično razumela. Vse sva počela skupaj in prepričana sem bila, da se bova poročila. V času korone pa sva se odtujila. Zelo sem bila razočarana. Zdaj pa imam novega prijatelja.
2	Primer je opisan.	V času karantene zaradi korone se je velikokrat pokazalo, kaj je prava ljubezen. Čeprav so ljudje izgubljali službe in upanje, jih je zveza držala pokonci. To, da je nekdo verjel vanje, jim je dajalo moč. Tako se je zgodilo tudi pri naših sosedih. Mož je obležal v bolnišnici in brez žene se nikoli več ne bi postavil na noge. Negovala ga je in se sprehajala z njim, ko je prišel domov. Ta podpora mu je pomagala v boju z boleznijo in ga je ohranila pri življenju.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.

2. Samostojna interpretacija: Maja Gal Štromar: Ženska drugje (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelitive. Opredelelitev je napačna.	Besedilo je lirsko, v njem so opisana čustva.
1	Zvrst je poimenovana.	Besedilo je pripovedno.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Besedilo je epsko, hči pripoveduje o materinih nasvetih in pričakovanjih, ima tudi lirske prvine, saj zaznamo hčerine občutke.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Hči govori o tem, kako ji mati naroča, kakšna naj bo v partnerski zvezi in kako naj se v življenju obnaša.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Hči v odlomku je pripovedovalka. Govori o materinih nasvetih, njenih izkušnjah in svojem mišljenju o tem.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	V odlomku hči pripoveduje o materinih občutjih, pogledih na življenje v zakonu in nasvetih za dobro zvezo. Mati hoče hčer obvarovati, mora jo nadzorovati, da bi uspela. Želi si, da bi hči postala samostojna, obenem pa jo želi omejiti pri njenih lastnih poskusih. Hči je upornica. Kot najstnica ne želi postati kuharica kakor njeni starši. A kasneje v življenju lastne prisege prelomi.

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	podrejenost ženske v zakonu
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	preseči starše / uporništvu
3	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	materini nasveti in hčerino (ne)razumevanje njenih želja / materini nasveti in želje za hčer

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3		
0	Razlage ni.	Mati hčeri svetuje, ker se je hoče znebiti.
1	Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Mati hčeri svetuje, kako naj se odloča in obnaša, ker jo skrbi zanjo.
2	Razlaga je skopa/površna/hejasna.	Mati hčeri svetuje, kako naj se odloča in obnaša, ker jo skrbi zanjo.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Mati je že vedela, kaj govori. Čeprav hči nasvetov ni potrebovala, jo je utrujala z njimi. Hči je sovražila njene na videz odrasle modrosti. Poleg tega je bila mati v nasvetih nedosledna. Po eni strani je želela, da bi bila hči drugačna kot ona, hkrati pa ji je delila nasvete, kako naj bo kakor ona.
3	Razlaga je jasna, natančna.	V odlomku hči pripoveduje o materinih nasvetih za življenje. Mati ji govori, kako naj obdrži partnerja, ki je povsem po njenem okusu. Meni, da je hči zdaj preskrbljena, zato te zveze ne sme zapraviti. Svetuje ji, da svojega moškega ne sme preveč razvajati, hkrati pa mu mora biti predana. Mati tudi ne želi, da bi bila hči strežajka, kuharica, vedno na uslugo drugim. Hčer želi obvarovati. Uči jo, naj postane več kot ona, a hkrati naj si ne umišlja, da bo tako. Nasprotuje tudi njenemu študiju glasbe. Mora jo ukrotiti, da bi bila srečna. Hči pa se vseeno odloči po svoje.

Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Primer ni opisan. Citata ni.	
0	Opisani primer/citat ni smiselno povezan z razlago.	»Stran od loncev, stran od smradu po prežgani čebuli. Stran od hrane.«
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	»Bala se je, da bom tudi jaz postala in ostala samo navadna kuharica. Gospodinja. Strežajka, kot je bila ona.«
2	Opisani primer/citat je natančno v skladu z razlago. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	»Sovražila sem njene na videz odrasle modrosti, ki so se kazale kot hude nedoslednosti, saj me je vse otroštvo pripravljala na čas, ko bom postala prav vrhunska kuharica in nič drugega, predvsem pa ženska, ki bo predana svojemu moškemu, kot je bila ona mojemu očetu.« Upoštevam vsak opisan primer ali citat, ki utemeljuje razlago problema.

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Mati hčeri želi boljše življenje, deli ji nasvete, ki so povezani z lastnimi izkušnjami, hči pa bi se rada sama odločala in matere ne upošteva.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Lasno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Mati hčeri dobro svetuje.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Mati hčeri govori, kaj naj dela, kar se mi ne zdi prav. Njene želje in nasveti hčer samo odvrčajo.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Razumljivo je, da mati hčeri deli nasvete, saj bi jo rada obvarovala. Je zelo zaščitniška in bi ji rada pomagala. Hkrati pa jo s svojo ljubeznijo omejuje. Hči njenih modrosti še ne razume. Je upornica. Sama se hoče dokazati, preizkusiti. Ne verjame materi, ne uboga njenih nasvetov. Dela po svoje, možu postreže že prvi dan.

Lasno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Mater vedno skrbi za otroka.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Starši radi delijo svoje nasvete otrokom. Ti pa jih ne poslušajo.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Starši pogosto sanjajo o prihodnosti svojih otrok. Želijo jim samo najboljše. Skušajo jih obvarovati pred napakami, ki so jih sami naredili. A velikokrat pozabijo, da se ljudje razlikujemo in da se vsakdo želi odločiti sam, svobodno, četudi narobe.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih/tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Tudi meni je mama vedno govorila, naj se učim med šolskim letom, a je nisem poslušala. Potem sem imela popravni izpit.
2	Primer je opisan.	Sin našega prijatelja je okusil, kako je, če moraš izpolnjevati očetove želje. Se kot malček je dobil vse, česar njegovemu očetu kot otroku niso mogli nuditi. Razvajali so ga, da bi mu bilo lepše kot njim. Ko je odrasel, pa bi moral početi vse, česar oče ni uspel uresničiti. To ga ni veselilo. Razočaran je bil oče. Še bolj pa sin, ker ni bil uspešen, ni bil motiviran in ni smel uresničevati svojih želja. Skrb staršev je lepa, ne sme pa omejevat.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.
- Za izvirni naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).